

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

27 d'avust 2024

29 d'avust 2024

702/2024

Incumbensa Mazzetta

concernent in'offensiva solara vid las infrastructuras stradalas chantunalas

Resposta da la Regenza

Cun la producziun d'energia solara sin agens edifizis e sin atgnas infrastructuras stradalas, presta il chantun gia oz ina contribuziun per cuntanscher las finamiras da la politica d'energia. L'onn 2020 ha il chantun examinà lieus pussaivels per construir implants da fotovoltaica tar gallarias e tunnels chantunals existents, quai cun l'intenziun da cuvrir l'agen basegn. En ils lieus evaluads sco adattads, èn gia vegnids realisads plirs projects. Ils ultims dus da quests projects èn en planisaziun (tunnel Crestas, tunnel Lavin). En cas da projects da vias ordaifer ils abitadis vegn examinà activamain il potenzial d'implants da fotovoltaica per l'agen basegn (p.ex. sviament da La Punt). Sch'il manaschi da l'implant è economic, vegn quest potenzial tratg a niz tar la realisaziun dal project.

Gia en sia resposta dals 8 da zercladur 2021 (prot. 535/2021) a la dumonda Cantieni concernent il svilup da la producziun d'energia solara en il Grischun (vias chantunalas) ha la Regenza renvià al fatg, ch'il chantun valiteschia cun bainvulientscha dumondas d'investiders potenzials che vulan realisar implants da fotovoltaica vi da stabiliments d'infrastructura dal chantun, sche quests implants adempleschan tscherts criteris da realisabladad. Ultra da quai prevesa la revisiun parziala da l'Ordinaziun davart las vias dal chantun Grischun (OVias; DG 807.110) dal 1. da zercladur 2023 explicitamain, che l'utilisaziun da l'infrastructura stradala per edifizis e stabiliments per producir energia regenerabla è gratuita (art. 38 al. 2 OVias). Pervia da las pretendens tecnicas complexas (montascha vi da construcziuns artificialas da la via chantunala e.u.v.) vegnan da princip concedidas permissiuns mo, sche l'implant vegn planisà, construì e manà dal chantun, da las vischnancas, da la societad dal provediment d'energia u d'autras interpresas instituziunalas (conclus da la Regenza dals 23 da matg 2023; prot. nr. 429/2023).

Tar il punct 1: Las experientschas dal chantun Berna han mussà, ch'ina analisa automatisada dal potenzial na porta betg in resultat fidà tar tut ils objects, er sch'i stattan

a disposiziun fitg bunas datas. Er sche pussaivladads da furnir electricitad a la rait electrica sa chattan en la vischinanza directa, na garantescha quai betg la realisabladad d'implants da fotovoltaica, cunquai che las staziuns da transfurmaziun na disponan savens betg da las prestaziuns da reserva necessarias. Pervia da quai sto mintgina da las bleras infrastructures stradalas en il Grischun vegnir examinada individualmain. Per eruir il potenzial per ina realisaziun tecnica vegnan tschernids sco emprim ils lieus, nua che la sumbriva da l'orizont n'impedescha betg la radiazium globala directa dal sulegl sin il champ dal generatur. Sco segund ston vegnir determinadas las infrastructures stradalas che sa chattan en la vischinanza cuntanschibla da puncts da furniziun existents da las gestiunarias localas da la rait da distribuziun, ils quals porschan cundiziuns tecnicas adattadas e prestaziuns da reserva. La finala ston quests lieus esser accessibels ed ils implants na dastgan betg impedir u restrenscher il manaschi (manaschi stradal, mantegniment da las vias, segirezza dal traffic e.u.v.).

Tar il punct 2: Las experientschas ch'il chantun Berna ha fatg en il rom da la realisaziun da la procedura da candidatura han mussà, ch'i n'è betg stringentamain necessari da furmar sorts per realisar en ina moda uschè cumplexsiva sco pussaivel implants da fotovoltaica vi d'infrastructures stradalas. Sulettamain duas interpresas instituziunalas èn s'interessadas per la realisaziun d'implants da fotovoltaica, e quai mo per tscherts objects e betg per entiras sorts. Pir suenter in'analisa fundada dal potenzial po perquai vegnir fixada ina procedura adequata per il chantun Grischun che maina a la finamira e che pussibilitescha da promover activamain il potenzial che n'è betg vegnì tratg a niz.

Sin basa da questas explicaziuns propona la Regenza al Cussegl grond d'acceptar l'incumbensa qua avant maun concernent il punct 1 e da la midar sco suonda concernent il punct 2:

La Regenza vegn incumbensada d'evaluar e da realisar – suenter avair erui ils lieus potenzials per construir implants da fotovoltaica vi d'infrastructures stradalas – ina procedura adattada per promover l'utilisaziun tras interpresas instituziunalas.

En num da la Regenza

Il president:

Dr. Jon Domenic Parolini

Il chancelier:

Daniel Spadin